

Vastaus Tiina Tuomelan ja 28 muun valtuutetun aloitteeseen maksuttomasta aamupalasta oppilaitoksiin

VD/3870/00.02.00.03/2022

KK/PN/KP/JT

Tiina Tuomela ja 28 muuta valtuutettua jättivät valtuustoon seuraavan työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Merkittävästi kohonneet ruoan ja energian kustannukset näkyvät jokaisen suomalaisen elämässä, mutta aivan erityisesti vähävaraisten lapsiperheiden arjessa. Jo entuudestaan pienituloisten lapsiperheiden tilanne on ollut haastava, mutta nyt jo vakava.

Lapsiperheiden kasvaneet taloudelliset ongelmat heijastuvat monialaisesti lasten ja nuorten fyysiseen ja psyykkiseen hyvinvointiin. Toimeentulohuolet kuormittavat vanhempia ja lapsetkin kantavat huolta perheen taloustilanteesta. Palkkatulot ovat vähentyneet monissa lapsiperheissä koronakriisin myötä. Ukrainan sodan ja Venäjän pakotteiden vaikutuksia esimerkiksi työllisyyteen on vielä vaikea arvioida.

Onkin syytä nopeasti pohtia keinoja helpottaa heikoimmassa taloudellisessa asemassa olevien lapsiperheiden tilannetta. Joissain kunnissa on viime vuosien aikana kokeiltu maksuttomia aamiaisia kouluissa ja oppilaitoksissa. Tämän käytännön laajentaminen olisi suoraan lapsiin ja nuoriin vaikuttava, konkreettinen ja suhteellisen edullinen keino lisätä lasten hyvinvointia tässä haastavassa tilanteessa.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaa aloittaa maksuttomien aamupalojen tarjoamisen kouluissa ja oppilaitoksissa mahdollisimman pikaisesti.”

Kaupunginvaltuusto 28.3.2022 § 16

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraava:

Perusopetuslain mukaan opetukseen osallistuvalla on annettava jokaisena työpäivänä tarkoituksenmukaisesti järjestetty ja ohjattu, täysipainoinen maksuton ateria. Vantaalla tarjotaan lisäksi välipala niille oppilaille, joille se on terveydentilan kannalta välttämätöntä (esim. diabeetikot, vammaisopetuksen oppilaat).

Vantaan perusopetuksen oppilasmäärä on n. 24 000 oppilasta. Vantin hinnaston mukaisen koulujen aamupalan (puuro, hedelmäsose, näkkileipä, juoma) hinta v. 2023 on 1,43 euroa per annos. Lukuvuodessa on 190 koulupäivää. Kaikissa Vantaan peruskouluissa toteutettuna aamupalan tarjoamisen kustannukset olisivat 6,5 milj. euroa lukuvuodessa.

Toisen asteen koulutuksen oppilaitoksissa on lukio-opiskelijoita yli 3 700 ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoita yli 4 000. Oppilaitosten opiskelijoille Vantti ei ole hinnoitellut aamupalaa. Laskelmassa on

käytetty siten perusopetuksen hinnaston aamupalan hintaa. Lukioissa työpäiviä on 190. Lukioissa toteutettuna aamupalan tarjoamisen kustannukset olisivat n. 890 000 euroa lukuvuodessa (lukion 3. vuosiluokan keväällä ei työpäiviä koululla).

Ammatillisen koulutuksen opiskelijat opiskelevat sekä oppilaitoksessa että työpaikoilla, joten tarjottavien aamupalojen määrä on haasteellista arvioida. Päivittäin Varian toimipisteissä on ruokaillut n. 1 700 opiskelijaa. Jos arvioidaan kustannukset kuten perusopetuksessa ja lukioissa 190 työpäivän mukaan ja 1 700 läsnä olevan opiskelijan perusteella, kustannukset olisivat n. 460 000 €.

Kouluissa ja oppilaitoksissa maksuttoman aamupalan tarjoamisen kustannukset olisivat arviolta 7,85 milj. euroa lukuvuodessa. Lisäksi aamupalan syömisen valvonnasta saattaisi aiheutua tarvetta muuttaa henkilöstön työaikajärjestelyjä, joka voisi lisätä kustannuksia.

Vantaan kaupungin taloudellisen tilanteen ennustetaan muodostuvan tiukaksi. Uusien ei-lakisääteisten palveluiden avaaminen on nykyisessä tilanteessa hyvin tarkkaan harkittava. Vantaan kaikkien peruskoulujen ja oppilaitosten oppilaille ja opiskelijoille aamupalan tarjoamisen kustannukset olisivat niin suuret, että kasvatuksen ja oppimisen toimialan näkemyksen mukaan toimintaa ei ole tarkoituksenmukaista käynnistää.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 52

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Tiina Tuomelalle ja 28:lle muulle allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 14.11.2022 § 19

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 19.12.2022 § 27

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana valtuutettu Tiina Tuomela esitti valtuutettu Eva Tawasolin kannattamana asian palauttamista valmisteluun.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät JAA ja he, jotka kannattavat valtuutettu Tuomelan palautuesitystä, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 40 jaa-ääntä ja 19 ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi palautusesityksen tulleen hylätyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että sosiaalidemokraattien valtuustoryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon vihreiden valtuustoryhmä yhtyi:

”Vuoden 2023 talousarviokäsittelyssä päätettiin aloittaa kouluruoan arvostushanke Vantaalla. Hankkeessa on tarkoitus perehtyä juurisyihin siitä, miksi kouluruokaa ei syödä. Terveelliset ruokailutottumukset edistävät oppimista, eikä nälkäinen vatsa kuulu koululaisen arkeen. Osana kouluruoan arvostushanketta voisi tutkia ja tarvittaessa pilotoida myös aamupalatarjoilun vaikutuksia lasten hyvinvointiin.”

Liite:

- Tiina Tuomelan ja 28 muun valtuutetun aloite maksuton aamupala oppilaitoksiin
- Äänestysraportti § 27 KV 19.12.2022

Muutoksenhakuohje: 2.1 Valituskielto

Lisätiedot:

apulaiskaupunginjohtaja Katri Kalske, 040 620 5080

hallintopäällikkö Pirkko Nurmi, 050 312 1592

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)